

при підготовці достовірних об'єктів покладів вуглеводнів для подальшої їх розвідки.

Література:

1. Герасименко Т.В. Економічні проблеми розвитку геологорозвідувальних робіт на нафту і газ в Україні // Економічний вісник національного гірничого університету. – 2004. – №1. – С.24–29.

2. Свистун В.К., Омельченко В.В., Герасименко Т.В. Шляхи підвищення геолого-економічної ефективності граві-магніто-електророзвідувальних досліджень на нафту та газ // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції // Нафтогазова геофізика – стан та перспективи. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 243–247.

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗА РАХУНОК ВІДНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Герасименко Т.В.,

Таранець О.В.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Кризові явища в економіці України, недооцінка основних засобів під час проведених чергових індексацій вартості ресурсів, недосконала амортизаційна політика спричинили спад інвестиційної активності, уповільнення оновлення й підвищення ступеня зношеності основних фондів. У зв'язку з цим значно посилюється роль їх відновлення та підвищення ефективності використання.

Одним з вагомих визначень основних засобів є їх розуміння як грошового еквіваленту основних фондів – засобів праці. Основні засоби виробничого підприємства поділяються за: належністю (власні й орендовані); характером використання (діючі й недіючі); призначенням (виробничі й невиробничі); участю у виробництві (активні й пасивні). Економічну ефективність їх використання характеризує низка показників – фондоддача, фондозабезпеченість, фондоємність та ін.; екологічну – рівень екологічного навантаження на довкілля.

Основними факторами, які впливають на економічну ефективність використання основних засобів є природно-ресурсні, організаційні, управлінські, комерційні та маркетингові, фінансово-економічні, трудові та виробнича спеціалізація. Вважаємо, що від рівня використання активної частини основних засобів залежить ефективність виробничої діяльності підприємства.

Авторами проаналізовано ефективність використання основних засобів ТОВ «Домострой», що спеціалізується на випуску корпусних і м'яких меблів. Оснащення виробництва сучасним устаткуванням і інструментом є головною умовою збільшення випуску продукції, поліпшення її споживчих властивостей, підвищення фінансової стійкості підприємства й успішної конкуренції в меблевому бізнесі.

Технічне переозброєння підприємства стає одним з найважливіших показників. Знос технічного парку на 50-60% призводить до

понаднормативного навантаження на один працюючий агрегат; більшість основних засобів експлуатується за межами амортизаційних строків, що вимагає значних витрат на здійснення ремонтних робіт, на відновлення працездатності технічних засобів. Заміна застарілого устаткування проводиться повільно з переваженням в структурі основних фондів пасивної частини та недостатньо ефективним використанням наявних виробничих площ.

Вищенаведені проблеми зумовлюють зрив строків виконання замовлень, значні збитки і вимагають нагальної розробки нових організаційно-економічних та фінансово-цінових механізмів формування та використання активної частини основних фондів на інноваційно-інвестиційній основі.

Основними джерелом відновлення основних засобів є власні кошти, постійний дефіцит яких пов'язаний із складною ситуацією на фінансовому ринку (високі відсоткові ставки за кредитами, недосконалість лізингових відносин, наявність інституту застави). При цьому важливе значення має державна підтримка відновлення основних засобів через: створення спеціальних програм та фондів; заохочення державою придбання та використання виробниками інноваційних видів техніки та технологій вітчизняного виробництва.

Наявність значної кількості збиткових підприємств особливо негативно впливає на наявність активної частки основних фондів. Тобто мова йде про зменшення тієї частки, яка безпосередньо впливає на виробничі процеси та зумовлює обсяги виробництва продукції.

У складі основних засобів ТОВ «Домострой» найбільшу питому вагу займають основні виробничі засоби, головними складовими яких є будівлі і споруди (62%), машини та обладнання (29,1%), транспортні засоби (5,8%).

Для виявлення характеру та тісноти зв'язку між рівнями ефективності використання основних засобів і питомою вагою активної частини основних виробничих фондів за допомогою програми Excel було проведено кореляційно-регресійне дослідження.

У результаті аналізу зроблено висновок, що з ростом питомої ваги активної частини основних виробничих фондів відбувається поступове підвищення рівня ефективності використання основних засобів (за вирівняними значеннями). Коефіцієнт детермінації цієї залежності дорівнює 0,95. Це свідчить про те, що ефективність виробництва в достатній мірі залежить від питомої ваги активної частини основних виробничих фондів, але на неї мають вплив і інші фактори (наприклад, спосіб організації виробництва, рівень кваліфікації кадрів, використання інноваційних розробок, ступінь зношеності основних засобів). Авторами доказано, що основним фактором, який впливає на ефективність використання основних засобів у даний час (крім недостатнього рівня активної частини основних виробничих фондів) є наявність значної частки застарілих засобів праці.

Основними шляхами придбання основних засобів є використання власних коштів, державного фінансування, отримання кредитів від фінансово-кредитних установ і лізинг. Виходячи з сучасних умов господарювання, однією з найбільш дієвих форм придбання основних фондів є лізинг, рівень якого

залежно від існуючого забезпечення технікою, наявності власних фінансових ресурсів повинен коливатись у межах 5-15%.

Література:

1. Гузенко Е. Инвестиционная политика воспроизводства основных фондов на предприятиях Украины / Е. Гузенко // Экономика, финансы, право. – 1998. – №4. – С.22–30.
2. Галепа Т. Особливості формування джерел відтворення основних засобів / Т.В. Галепа // Економіка. – 2006. – № . – С.77–81.

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АГРОПІДПРИЄМСТВ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ТА МЕТОДІВ ЇХ АНАЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ

Гетьман Д.О.

Державний ВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»

В умовах конкурентного ринку підприємства в щоденній діяльності постійно знаходяться під впливом чинників імовірнісного характеру, що викликає необхідність відмови від жорсткого планування і переходу до гнучкої адаптивної системи економічного регулювання. Реалізація такого завдання пов'язана з розробкою концепції конкурентоспроможності підприємства, в якій визначаються мета і задачі діяльності, ресурсне забезпечення, шляхи досягнення, цілі і методи вирішення завдань.

У процесі реформування аграрного сектора здійснено глибокі структурні зміни – докорінно перебудовано земельні і майнові відносини, створено організаційно-правові структури ринкового спрямування на основі приватної власності на землю і майно. Сучасні економічні перетворення в аграрному секторі мають незворотний характер, але водночас його нинішній соціально-економічний стан, певна невизначеність результатів на перспективу вимагають переосмислення тактичних і стратегічних напрямів здійснення аграрної політики, наукового підходу і переходу до нової методології господарювання на всіх агропромислових формуваннях, широкого пошуку альтернатив, глибоких наукових досліджень і на цій основі – побудови нових моделей поведінки реформованих агропромислових утворень.

Орієнтація агробізнесу на успішне розв'язання ринкових завдань потребує інноваційного розвитку вітчизняного аграрного сектору й адаптації його до жорсткої конкуренції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Водночас функціонування агропідприємств в умовах ринкової економіки та їх зв'язок з ринком диктують необхідність застосування чіткої економічно обґрунтованої системи маркетингу. Для українських товаровиробників проблема конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції постає особливо гостро у зв'язку з прагненням України вступити до ЄС. Враховуючи це, питання організації маркетингу в системі конкурентоспроможності підприємства є надзвичайно актуальним на сучасному етапі розвитку аграрного сектора економіки й всього АПК. Господарська діяльність будь-якого